

פרשת פקודי

המברך יתברך

"איזו משאלה ברצונך שאמלא לך?"

"שאל השד שהגיש מהבקבוק את הקבצן המופתע שבסך הכל אסף בקבוקים שניתן לקבל עליהם דמי פיקדון. "אני רוצה וילה", נרגש הקבצן עד עמקי נשמתו. "אתה שפוי?"

, גער בו השדון, "אילו הייתה לי וילה - הייתי מתגורר בבקבוק...!!" ***

כשסיימו עם ישראל להקים את המשכן, הגיעו וסיפרו זאת למשה רבינו, ותגובתו הייתה "ויברך אותם משה." מה בירכם?

אומר רש"י בשם המדרש: "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם." וצריך להבין: הקב"ה מצוה את עם ישראל להקים משכן, על מנת שיוכל לשכון בתוכם, ולשם כך טרחו ישראל ועמלו זמן ממושך והשקיעו ממון רב. וכי לברכתו של משה הם צריכים כדי שתהיה שכינה? הרי הקב"ה הבטיח שישכון בתוכם.

מספרים על ה"בבא סאלי", רבי ישראל אבוחצירא, שהתקוטט בילדותו עם אחד מחבריו כדרכם של ילדים, וברוב כעסו הפטיר לעבר הילד השני קללה. אביו, הגאון הקדוש רבי מסעוד, שמע זאת ונחרד. קרא לבנו ישראל לחדרו ובכובד ראש אמר לו: "דע לך בני! אצלנו במשפחה יש השפעה רבה וכח גדול לדיבור, לכן מעתה ואילך הישמר מאוד על כל מילה שאתה מוציא מפיו ולעולם אל תקלל יהודי."

סיים הבבא סאלי בענווה ואמר: מאז ששמעתי מפי אבי על הכח שניתן לי - אני רק מברך יהודים. אבל לא רק לצדיקים ומיוחסים יש כח בדיבורם, אלא לכל יהודי באשר הוא יש כח (גם אם לא כח השפעה רב כמו הצדיקים, אבל כח השפעה יש (מהו כח זה? חז"ל הקדושים מזהירים: "אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך". זאת אומרת, גם אם אדם פשוט בירך אותך, אל תרגיש בלבך תרעומת כלפיו, או חלילה זלזול בברכתו. שכן ייתכן שבאותו הרגע תהיה עת רצון בשמי מרומים וברכתו לך תתקיים במלואה.

ומיהו זה שאינו רוצה להתברך...? לכן, ברכה באשר היא, חשובה למתברך. ומה בקשר למברך עצמו? גם כאן הקב"ה מתנהג עם האדם מדה כנגד מדה, והמברך את סובביו תמיד במאור פנים ובלב שמח באמת בשמחתם, מרוויח שהוא עצמו יתברך מהקב"ה באותה הצורה. גם לכהנים, שנצטוו לברך את עם ישראל באהבה, מבטיחה התורה: "ושמו את שמי [וברכתו] על בני ישראל", כנגד זה הם זוכים להבטחה אלוהית "ואני אברכם."

כאן המקום להרחיב מעט במושג "ברכה". רבי אליהו אליעזר דסלר, מחבר הספר "מכתב מאליהו", נותן דוגמה לעיקרון הברכה: מחירו של פריט או חפץ בעולמנו, ייקבע על פי רוב לפי שני פרמטרים - הצריכה שלו וזמינות מדוע זקוקים לברכה? ברכה - שפע רב ללא מאמץ מרכיביו.

לדוגמה: הלחם מורכב מחומרים זמינים בהחלט, אך צריכתו התמידית מחייבת פיקוח הדוק עליו, בכדי שסוחרים לא ינצלו את המצב ויעלו את מחירו. לעומתו, מכוניות יוקרה שמרכיביהן אינם חלקים מצויים בשוק, ויצרניות הרכב נוהגות להשתמש להרכבתן בחלקים משובחים ומקוריים, יעלו הרבה יותר ממכונות ממוצעת. אבל מכיון שהדרישה להחזיק בהן היא חוויה שבה משתמש בדרך כלל מי שהממון מצוי בכיסו, מחירן לא מוגבל.

לפי נתון זה, בבואנו לבדוק האם יש מחיר לאוויר אותו אנו נושמים, צריך להיות לפחות מחיר אגרה חודשי

פרשת פקודי

(כיון שלא שייך למדוד כמה נשימות נשם אדם בחודש, ולשקלל זאת עם גודל הריאות שלו...) (לכל אדם. ומחיר זה כמובן צריך להיות מפוקח. אבל אין מי שמשלם על אוויר לנשימה בכל מקום על פני הגלובוס שנמצא מעל הקרקע. מדוע?)

משום שהאוויר אינו מוגבל בכמות, לא צריכים לעבוד כדי לייצר אותו, והוא זמין לשימוש תמידי בלי פרומיל מאמץ. ואם התוצאה היא שהוא גם בחינם, הרי שהאוויר הוא "ברכה". ברכה הינה - מועט המחזיק את המרובה. משה רבינו, הענו מכל האדם, רצה ללמדנו שאפילו כעת, בעת שיש בידינו צו אלוקי בתוספת הבטחה להקים משכן שבתוכו תשרה שכינה, עדיין יש לברך בעין טובה ובענווה: "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם."

גם כשאצלך עדיין חסר, אל תימנע מלאחל זאת לשני בלב חפץ ועין טובה. שכן הברכה, לעולם אינה מיותרת, תמיד היא מבוקשת ורצויה ואין לדעת מתי היא תביא בכנפיה שפע וברכה למברך ולמתברך. במספר מילים תוכל לאחל לחברך וילה רחבת-ידיים, הרי שהמועט החזיק את המרובה, והברכה הגדולה יותר - שתקבל בעצמך כפי מדת הברכה שהענקת לזולת. ברוכים תהיו!